บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง การปฏิบัติตามนโยบายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 ของผู้ปฏิบัติงานฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะ อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติตามนโยบายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 ของผู้ปฏิบัติงานฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะ และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติตามนโยบายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 ของผู้ปฏิบัติงานฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งปฏิบัติงานที่ฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะ จำนวนทั้งสิ้น 300 ราย จำแนกตามสายงานด้านปฏิบัติการ จำนวน 152 ราย งานด้านบำรุงรักษา จำนวน 148 ราย และสัมภาษณ์ผู้บริหารฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะ ประกอบด้วย ผู้จัดการฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะ ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะ-งานด้านปฏิบัติการ และผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะ-งานด้านบำรุงรักษา การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง

ผลการศึกษาได้นำเสนอในรูปของตารางข้อมูลประกอบคำบรรยาย โดยนำเสนอตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้ปฏิบัติงานฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะ

ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจจากการฝึกอบรมเรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 ของกลุ่มตัวอย่างผู้ปฏิบัติงานฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะ

ตอนที่ 3 การปฏิบัติตามนโยบายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 ของกลุ่มตัวอย่างผู้ปฏิบัติงานฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะ

ตอนที่ 4 การทดสอบสมมุติฐานของกลุ่มตัวอย่างผู้ปฏิบัติงานฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะ

ตอนที่ 5 ข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้บริหารฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะ ประกอบด้วย

- ผู้จัดการฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะ
- ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะ-งานด้านปฏิบัติการ
- ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะ-งานด้านบำรุงรักษา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้ปฏิบัติงานฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะ

การศึกษาเรื่อง การปฏิบัติตามนโยบายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 โดยศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้ปฏิบัติงานฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะ ประกอบด้วย ระยะเวลาที่ทำงานใน กฟผ. (อายุการทำงาน) การศึกษา ลักษณะงานที่ทำ และการเข้ารับการฝึกอบรม

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ปฏิบัติงานฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะ ส่วนใหญ่ทำงานมานาน มีอายุการทำงาน 21 ปีขึ้นไปมากที่สุด จำนวน 174 ราย คิดเป็นร้อยละ 58.0 รองลงมาคือ มีอายุการทำงานระหว่าง 11 – 20 ปี จำนวน 105 ราย คิดเป็นร้อยละ 35.0

การศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับ ปวช., ปวส. หรือเทียบเท่าจำนวน 146 ราย คิดเป็นร้อยละ 48.7 รองลงมาอยู่ในระดับปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 67 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.3 เนื่องจากเป็นการศึกษาด้านเทคนิคตามลักษณะงานที่ทำ

สำหรับลักษณะงานที่ทำ กลุ่มตัวอย่างผู้ปฏิบัติงานฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะ ทำงานด้านปฏิบัติการจำนวน 152 ราย คิดเป็นร้อยละ 50.7 ทำงานด้านบำรุงรักษาจำนวน 148 ราย คิดเป็นร้อยละ 49.3 และการเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับเรื่องการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ของกลุ่มตัวอย่างผู้ปฏิบัติงานฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะ เคยเข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 284 ราย คิดเป็นร้อยละ 94.7 เนื่องจากองค์กรต้องการให้ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อมตามระบบมาตรฐาน ISO 14001

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้ปฏิบัติงานฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะ ที่สรุปกล่าวไว้ข้างต้นนั้น สามารถดูรายละเอียด แสดงจำนวน และร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่าง ดังตารางที่ 3

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ปฏิบัติงานฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะ จำแนกตามระยะเวลาที่ทำงานใน กฟผ. (อายุการทำงาน) ระดับการศึกษา และการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับเรื่องการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม และลักษณะงานที่ทำ

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
ระยะเวลาที่ทำงานใน กฟผ. (อายุการทำงาน)		
ไม่เกิน 5 ปี	12	4.0
5 - 10 ปี	9	3.0
11 - 20 ปี	105	35.0
21 ปีขึ้นไป	174	58.0
รวม	**300**	**100.0**
การศึกษา		
ประถมศึกษา	53	17.7
มัธยมศึกษา	34	11.3
ปวช., ปวส. หรือเทียบเท่า	146	48.7
ปริญญาตรีขึ้นไป	67	22.3
รวม	**300**	**100.0**
ลักษณะงานที่ทำ		
งานด้านปฏิบัติการ	152	50.7
งานด้านบำรุงรักษา	148	49.3
รวม	**300**	**100.0**
การอบรม		
เคยอบรม	284	94.7
ไม่เคยอบรม	16	5.3
รวม	**300**	**100.0**

หมายเหตุ N = 300

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจจากการฝึกอบรม เรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 ของกลุ่มตัวอย่างผู้ปฏิบัติงานฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะ

การศึกษาความรู้ความเข้าใจจากการฝึกอบรม เรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 ของกลุ่มตัวอย่างผู้ปฏิบัติงานฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะ ผลการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างผู้ปฏิบัติงานฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะ มีความรู้ความเข้าใจจากการฝึกอบรมเรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 อยู่ในระดับดีมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 99.00 และหากพิจารณารายข้อ กลุ่มตัวอย่างผู้ปฏิบัติงานฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะมีความรู้อยู่ในระดับดีมากเกือบทุกเรื่อง รวมทั้งเรื่องข้อกำหนดในนโยบายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมเหมืองแม่เมาะ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างผู้ปฏิบัติงานฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะ เคยเข้ารับการฝึกอบรมเรื่องเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมและปัจจุบันองค์กรได้ทำการปรับปรุงและพัฒนาการให้ความรู้ในเรื่องระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 สำหรับผู้ปฏิบัติงานทุกระดับเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ มีข้อที่น่าสังเกตจากผลจากการศึกษากล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างทั้งผู้ปฏิบัติงานด้านปฏิบัติการ และผู้ที่ปฏิบัติงานด้านบำรุงรักษา จะมีผู้ที่ตอบผิดใน "ข้อ 8 ผู้ปฏิบัติงานทุกคนของเหมืองแม่เมาะ จะต้องทำการทบทวนนโยบายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมของเหมืองแม่เมาะ" ซึ่งเป็นเรื่องทั่วไปในการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 ค่อนข้างมาก โดยผู้ปฏิบัติงานด้านปฏิบัติการจะตอบผิด จำนวน 52 ราย คิดเป็นร้อยละ 34.2 และผู้ปฏิบัติงานด้านบำรุงรักษาจะตอบผิด จำนวน 26 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.6 หากพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างผู้ปฏิบัติงานด้านปฏิบัติการและด้านบำรุงรักษาโดยรวมพบว่าผู้ปฏิบัติงานด้านบำรุงรักษาจะมีความรู้ความเข้าใจดีกว่าผู้ปฏิบัติงานด้านปฏิบัติการ ทั้งนี้เพราะงานด้านปฏิบัติการส่วนใหญ่เป็นงานที่ทำในภาคสนาม ผู้ปฏิบัติงานอาจจะมีความคิดว่าไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามนโยบายที่กำหนดไว้ เนื่องจากไม่มีใครมาตรวจสอบจึงทำให้ละเลยในการที่จะปฏิบัติ แต่งานด้านบำรุงรักษาเป็นงานที่ทำงานในโรงงาน สามารถควบคุมการปฏิบัติงานได้ง่ายและมีความเกี่ยวข้องกับการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมโดยตรง มีการปฏิบัติตามนโยบายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 อย่างต่อเนื่องเป็นประจำทำให้เกิดความชำนาญและเพิ่มประสบการณ์มากขึ้น จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผู้ปฏิบัติงานด้านบำรุงรักษามีความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อมค่อนข้างมาก

เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้นสำหรับการนำระบบการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 มาใช้งานที่ฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะนั้น ควรจะมีป้ายประกาศขนาดใหญ่ที่สามารถมองเห็นได้เด่นชัด เพื่อติดประกาศให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับทราบเรื่องต่างๆ ที่ดำเนินการเกี่ยวกับระบบการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 โดยให้มีป้ายประกาศประจำทุก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

หน่วยงานในเหมืองแม่เมาะ ซึ่งป้ายประกาศดังกล่าวจะติดข่าวสารสำคัญๆ ให้ผู้ปฏิบัติงานทุกระดับรับทราบและเป็นแนวทางในการถือปฏิบัติ

ข้อมูลความรู้ความเข้าใจจากการฝึกอบรม เรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 ที่สรุปกล่าวไว้ข้างต้นนั้น สามารถดูรายละเอียด แสดงจำนวน และร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่าง ดังตารางที่ 4

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกเป็นรายข้อเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจจากการฝึกอบรมเรื่องการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 ของผู้ปฏิบัติงานฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะ

ข้อ	ข้อความความรู้ความเข้าใจ	งานด้านปฏิบัติการ				งานด้านบำรุงรักษา				ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความรู้
		ตอบผิด		ตอบถูก		ตอบผิด		ตอบถูก				
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
1	การดำเนินกิจกรรมของเหมืองแม่เมาะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อสิ่งแวดล้อม	1	0.7	151	99.3	2	1.4	146	98.6	99.00	9.97	ดีมาก
2	เหมืองแม่เมาะนำระบบการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ISO 14001 มาใช้ในการปฏิบัติงาน	-	-	152	100.0	-	-	148	100.0	100.00	-	ดีมาก
3	เหมืองแม่เมาะจัดทำคู่มือระบบการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมเหมืองแม่เมาะ	-	-	152	100.0	-	-	148	100.0	100.00	-	ดีมาก
4	จากข้อ 3 วัตถุประสงค์เพื่อทำเป็นคู่มือในการปฏิบัติงานตามระบบการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ISO 14001 ของเหมืองแม่เมาะ	-	-	152	100.0	-	-	148	100.0	100.00	-	ดีมาก
5	จากข้อ 3 มีขอบเขตครอบคลุมระบบการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 ของเหมืองแม่เมาะ	10	6.6	142	93.4	7	4.7	141	95.3	94.33	23.16	ดีมาก

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ ความรู้ความเข้าใจ	งานด้านปฏิบัติการ				งานด้านบำรุงรักษา				ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความรู้
		ตอบผิด		ตอบถูก		ตอบผิด		ตอบถูก				
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
6	ผู้ปฏิบัติงานทุกคนของเหมืองแม่เมาะเป็นผู้กำหนดนโยบายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมเหมืองแม่เมาะ	45	29.6	107	70.4	12	8.1	136	91.9	81.00	39.30	ดีมาก
7	การกำหนดนโยบายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมเหมืองแม่เมาะ มีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานทุกระดับได้ยึดถือเป็นหลักในการปฏิบัติงานของระบบการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม	2	1.3	150	98.7	6	4.1	142	95.9	97.33	16.14	ดีมาก
8	ผู้ปฏิบัติงานทุกคนของเหมืองแม่เมาะจะต้องทำการทบทวนนโยบายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมของเหมืองแม่เมาะ	52	34.2	100	65.8	26	17.6	122	82.4	74	43.94	ดี
9	เฉพาะผู้บริหารของเหมืองแม่เมาะจะต้องได้รับการชี้แจงและทำความเข้าใจในนโยบายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม	32	21.1	120	78.9	25	16.9	123	83.1	81.00	39.30	ดีมาก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความความรู้ความเข้าใจ	งานด้านปฏิบัติการ				งานด้านบำรุงรักษา				ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความรู้
		ตอบผิด		ตอบถูก		ตอบผิด		ตอบถูก				
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
10	เฉพาะผู้บริหารของเหมืองแม่เมาะจะต้องมีส่วนร่วมในการรักษาระดับมาตรฐานการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง	46	30.3	106	69.7	24	16.2	124	83.8	76.67	42.37	ดี
11	ผู้ปฏิบัติงานทุกคนที่ปฏิบัติงานในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม จะต้องได้รับการฝึกอบรมให้มีความรู้ ความสามารถในการป้องกัน ปรับปรุง แก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการทำงาน	8	5.3	144	94.7	6	41	142	95.9	95.33	21.13	ดีมาก
12	การฝึกอบรมเพื่อปลูกจิตสำนึกควรจัดให้เฉพาะผู้บริหารของเหมืองแม่เมาะ	48	31.6	104	68.4	22	14.9	126	85.1	76.67	42.37	ดี
13	การตรวจติดตามเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า ระบบการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมยังสอดคล้องกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้	12	7.9	140	92.1	7	4.7	141	95.3	93.67	24.40	ดีมาก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ ความรู้ความเข้าใจ	งานด้านปฏิบัติการ				งานด้านบำรุงรักษา				ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความรู้
		ตอบผิด		ตอบถูก		ตอบผิด		ตอบถูก				
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
<u>ข้อกำหนดในนโยบายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมเหมืองแม่เมาะ มีดังนี้</u> (ตอบข้อ 14 – 20)												
14	มุ่งมั่นปฏิบัติตามมาตรฐานและข้อกำหนดตามกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง	-	-	152	100.0	-	-	148	100.0	100.00	-	ดีมาก
15	มุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ	-	-	152	100.0	-	-	148	100.0	100.00	-	ดีมาก
16	กำหนดให้ระบบการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมเป็นส่วนหนึ่งของงานประจำ และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง	-	-	152	100.0	-	-	148	100.0	100.00	-	ดีมาก
17	กำหนดให้ป้องกันและลดผลกระทบด้านน้ำ โดยส่งเสริมให้มีการใช้น้ำหมุนเวียน และบำบัดก่อนปล่อยลงสู่สิ่งแวดล้อม	-	-	152	100.0	-	-	148	100.0	100.00	-	ดีมาก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความความรู้ความเข้าใจ	งานด้านปฏิบัติการ				งานด้านบำรุงรักษา				ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความรู้
		ตอบผิด		ตอบถูก		ตอบผิด		ตอบถูก				
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
18	กำหนดให้ป้องกันและลดผลกระทบด้านฝุ่น กลิ่น เสียง และแรงสั่นสะเทือน โดยเน้นการป้องกันที่แหล่งกำเนิด	-	-	152	100.0	-	-	148	100.0	100.00	-	ดีมาก
19	กำหนดให้ป้องกันการเกิดอุบัติเหตุและอุบัติภัยต่างๆ จากการดำเนินกิจการซึ่งอาจจะเกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ตลอดจนเตรียมพร้อมตอบโต้ภาวะฉุกเฉินที่อาจจะเกิดขึ้น	-	-	152	100.0	2	1.4	146	98.6	99.33	8.15	ดีมาก
20	กำหนดให้เสริมสร้างจิตสำนึกให้พนักงานและผู้รับจ้างทุกคนในเรื่องสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวเนื่องกับการทำงานของตน	1	0.7	151	99.3	7	4.7	141	95.3	97.33	16.14	ดีมาก
รวม										**99.00**	**9.97**	**ดีมาก**

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตอนที่ 3 การปฏิบัติตามนโยบายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 ของผู้ปฏิบัติงานฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะ

จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างผู้ปฏิบัติงานฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะ เกี่ยวกับเรื่องการปฏิบัติตามนโยบายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ปฏิบัติงานฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะเมื่อพิจารณาในภาพรวมอยู่ในระดับปฏิบัติทุกครั้ง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.66 โดยจำแนกได้ดังนี้ วิธีการปฏิบัติงานทั่วไปค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.60 วิธีการปฏิบัติงานการเตรียมความพร้อมกรณีฉุกเฉินค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.67 วิธีการปฏิบัติงานการแยกทิ้งขยะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.86 วิธีการปฏิบัติงานการใช้น้ำประปาในที่ทำการและโรงงานค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.75 วิธีการปฏิบัติงานการขับขี่ยานพาหนะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.52 วิธีการปฏิบัติงานการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับรถยนต์ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.58 วิธีการปฏิบัติงานการใช้ไฟฟ้าในที่ทำการและโรงงานค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.69

หากพิจารณาเปรียบเทียบการปฏิบัติตามนโยบายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 ระหว่างงานด้านปฏิบัติการกับงานด้านบำรุงรักษา จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างงานด้านบำรุงรักษาค่อนข้างเคร่งครัดในการปฏิบัติตามนโยบายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 มากกว่ากลุ่มตัวอย่างงานด้านปฏิบัติการ แต่มีข้อที่น่าสังเกตตามหัวข้อย่อยคือ กลุ่มตัวอย่างงานด้านบำรุงรักษาจะมีผู้ที่ไม่ถือปฏิบัติตามเครื่องหมายและกฎจราจรตามกฎหมายเพื่อลดผลกระทบจากฝุ่น ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างงานด้านปฏิบัติการจะเคร่งครัดในการปฏิบัติตามกฎจราจรมากกว่ากลุ่มตัวอย่างงานด้านบำรุงรักษา ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะงานด้านปฏิบัติการทำงานในภาคสนามเป็นประจำทำให้รู้กฎจราจรและมีความชำนาญในการขับขี่ยานพาหนะ สำหรับวิธีการปฏิบัติงานการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับรถยนต์ กลุ่มตัวอย่างงานด้านบำรุงรักษาจะเคร่งครัดวิธีการปฏิบัติงานการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับรถยนต์มากกว่ากลุ่มตัวอย่างงานด้านปฏิบัติการ ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างงานด้านปฏิบัติการจะมีบางกลุ่มที่ละเลยไม่ถือปฏิบัติตามข้อกำหนด ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะลักษณะงานด้านปฏิบัติการส่วนใหญ่เป็นกลุ่มแรงงาน ถึงแม้ว่าจะมีอายุการทำงานมานานแต่มีการศึกษาน้อย นอกจากนี้ในเรื่องของการมีส่วนร่วมในการป้องกัน/แก้ไขผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในขณะเกิดเหตุและหลังเกิดเหตุ มีกลุ่มตัวอย่างงานด้านปฏิบัติการไม่ถือปฏิบัติจำนวนร้อยละ 4.3 และกลุ่มตัวอย่างงานด้านบำรุงรักษาไม่ถือปฏิบัติจำนวนร้อยละ 3.0 เรื่องการปฏิบัติตามขั้นตอนการดำเนินงานในการป้องกัน/แก้ไขผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากกรณีฉุกเฉิน มีกลุ่มตัวอย่างงานด้านปฏิบัติการไม่ถือปฏิบัติจำนวนร้อยละ 3.3 และกลุ่มตัวอย่างงานด้านบำรุงรักษาไม่ถือปฏิบัติจำนวน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ร้อยละ 2.7 และเรื่องการทิ้งขยะควบคุมพิเศษลงในถังขยะสีฟ้า มีกลุ่มตัวอย่างงานด้านปฏิบัติการไม่ถือปฏิบัติจำนวนร้อยละ 3.3 และกลุ่มตัวอย่างงานด้านบำรุงรักษาไม่ถือปฏิบัติจำนวนร้อยละ 0.3

จะเห็นได้ว่าการที่มีกลุ่มตัวอย่างผู้ปฏิบัติฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะไม่ถือปฏิบัติดังกล่าว อาจจะเป็นเพราะงานด้านปฏิบัติการเป็นงานที่ทำเกี่ยวกับการขนส่งถ่านหิน โดยระบบสายพาน ควบคุมลานกองถ่านหิน ส่งถ่านหินให้โรงไฟฟ้า ฟื้นฟูสภาพเหมือง ระบายน้ำออกจากบ่อเหมือง ตลอดจนควบคุมความปลอดภัยในระหว่างปฏิบัติงาน ซึ่งงานต่างๆ ดังกล่าวเป็นงานที่จะต้องทำในภาคสนาม และเป็นงานที่จะต้องทำอย่างต่อเนื่องตลอด 24 ชั่วโมง โดยสับเปลี่ยนหมุนเวียนกันทำงาน แบ่งเป็นรอบระยะเวลา ในวันหนึ่งมี 3 รอบๆ ละ 8 ชั่วโมง จึงทำให้เกิดความเครียดจากการทำงาน ถ้าพบกับสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ไม่ดี เช่น อากาศร้อน ฝนตกหนักทำให้ไม่สะดวกในการทำงาน ฯลฯ ผู้ปฏิบัติงานด้านปฏิบัติการส่วนใหญ่จะเป็นผู้ปฏิบัติงานด้านแรงงาน มีการศึกษาน้อย แต่มีอายุการทำงานมานาน ทำให้บางครั้งไม่ปฏิบัติตามนโยบายต่างๆ ที่กำหนดไว้ อาจจะเป็นเพราะการทำงานภาคสนามไม่มีการควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด ผู้ปฏิบัติงานบางคนขาดจิตสำนึกคิดว่าไม่ใช่หน้าที่ทำงานเพื่อให้เสร็จไปเป็นวันๆ ในขณะที่งานด้านบำรุงรักษาเป็นงานที่ทำเกี่ยวกับวางแผนและการบำรุงรักษาเครื่องจักรกล บำรุงรักษาระบบขนส่งวัสดุ บำรุงรักษาระบบไฟฟ้าและอุปกรณ์โรงงาน ซ่อมหรือผลิตอะไหล่เครื่องจักรกล บำรุงรักษาอาคารและบริเวณเหมืองแม่เมาะ งานต่างๆ ดังกล่าวส่วนใหญ่เป็นงานที่ทำในโรงงานอยู่ใกล้ชิดกับหัวหน้าหน่วยงาน แต่ก็มีบางกลุ่มที่อาจจะมีความเบื่อหน่ายกับงานที่จะต้องทำเนื่องจากถูกบังคับ เช่น การถูกบังคับให้เข้ารับการอบรม ถูกบังคับให้ปฏิบัติตามนโยบายที่องค์กรกำหนดไว้ ฯลฯ โดยทั่วไปคนเราไม่ชอบการที่จะถูกบังคับให้ทำอะไรที่ตนเองไม่ต้องการที่จะทำ เพราะฉะนั้นหัวหน้าหน่วยงานจะต้องหาวิธีการที่จะชักจูงหรือหาสิ่งที่จูงใจเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติตามนโยบายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 เพื่อแก้ไขปัญหาผลกระทบที่เกิดขึ้นจากสิ่งแวดล้อมต่อไป

การตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างผู้ปฏิบัติงานฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะ เรื่องการปฏิบัติตามนโยบายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 ที่สรุปกล่าวไว้ข้างต้นนั้น สามารถดูรายละเอียด ดังตารางที่ 5

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 5 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกเป็นรายข้อ เกี่ยวกับการปฏิบัติตามนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 ของผู้ปฏิบัติงานฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะ

ข้อ	การปฏิบัติตามนโยบาย	งานด้านปฏิบัติการ			งานด้านบำรุงรักษา			รวม จำนวน (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย	S.D.	การปฏิบัติ
		ไม่ปฏิบัติ จำนวน (ร้อยละ)	บางครั้ง จำนวน (ร้อยละ)	ทุกครั้ง จำนวน (ร้อยละ)	ไม่ปฏิบัติ จำนวน (ร้อยละ)	บางครั้ง จำนวน (ร้อยละ)	ทุกครั้ง จำนวน (ร้อยละ)				
<u>วิธีการปฏิบัติงานทั่วไป</u>									**1.60**	**0.524**	ทุกครั้ง
1	ท่านทำความเข้าใจและปฏิบัติตามนโยบายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม	-	65 (21.7)	87 (29.0)	-	45 (15.0)	103 (34.3	300 (100.0)	1.63	0.483	ทุกครั้ง
2	ท่านดำเนินงานการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมตามที่ได้รับมอบหมาย เช่น ปฏิบัติตาม Procedure หรือ Work Instruction ที่เกี่ยวข้อง	9 (3.0)	56 (18.7)	87 (29.0)	7 (2.3)	41 (13.7)	100 (33.3)	300 (100.0)	1.57	0.594	ทุกครั้ง
3	เมื่อพบปัญหาผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับเหมืองแม่เมาะ ท่านดำเนินการตามขั้นตอนการดำเนินงานเรื่องการสื่อสาร	7 (2.3)	60 (20.0)	85 (28.3)	1 (0.3)	47 (15.7)	100 (33.3)	300 (100.0)	1.59	0.544	ทุกครั้ง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อ	การปฏิบัติตามนโยบาย	งานด้านปฏิบัติการ			งานด้านบำรุงรักษา			รวม จำนวน (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย	S.D.	การปฏิบัติ
		ไม่ปฏิบัติ จำนวน (ร้อยละ)	บางครั้ง จำนวน (ร้อยละ)	ทุกครั้ง จำนวน (ร้อยละ)	ไม่ปฏิบัติ จำนวน (ร้อยละ)	บางครั้ง จำนวน (ร้อยละ)	ทุกครั้ง จำนวน (ร้อยละ)				
<u>วิธีการปฏิบัติงานการเตรียมพร้อมกรณีฉุกเฉิน</u>									**1.67**	**0.437**	ทุกครั้ง
4	ท่านปฏิบัติตามขั้นตอนการดำเนินงานในการเตรียมพร้อมเพื่อตอบโต้กรณีฉุกเฉิน	12 (4.0)	28 (9.3)	112 (37.3))	9 (3.0)	18 (6.0)	121 (40.3)	300 (100.0)	1.71	0.590	ทุกครั้ง
5	ท่านปฏิบัติตามขั้นตอนการดำเนินงานในการป้องกัน/แก้ไขผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากกรณีฉุกเฉิน	10 (3.3)	58 (19.3)	84 (28.0)	8 (2.7)	41 (13.7)	99 (33.0)	300 (100.0)	1.55	0.607	ทุกครั้ง
6	ท่านมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการกำหนดแผนการฝึกซ้อม การตอบโต้กรณีฉุกเฉินในขณะเกิดเหตุและหลังเกิดเหตุ	5 (1.7)	8 (2.7)	139 (46.3)	3 (1.0)	8 (2.7)	137 (45.7)	300 (100.0)	1.89	0.386	ทุกครั้ง
7	ท่านมีส่วนร่วมในการป้องกัน/แก้ไขผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในขณะเกิดเหตุและหลังเกิดเหตุโดยกำหนด วัน เวลา และสถานที่อย่างชัดเจน	13 (4.3)	74 (24.7)	65 (21.7)	9 (3.0)	24 (8.0)	115 (38.3)	300 (100.0)	1.53	0.630	ทุกครั้ง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อ	การปฏิบัติตามนโยบาย	งานด้านปฏิบัติการ			งานด้านบำรุงรักษา			รวม จำนวน (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย	S.D.	การ ปฏิบัติ
		ไม่ปฏิบัติ จำนวน (ร้อยละ)	บางครั้ง จำนวน (ร้อยละ)	ทุกครั้ง จำนวน (ร้อยละ)	ไม่ปฏิบัติ จำนวน (ร้อยละ)	บางครั้ง จำนวน (ร้อยละ)	ทุกครั้ง จำนวน (ร้อยละ)				
<u>วิธีการปฏิบัติงานการแยกทิ้งขยะ</u>									**1.86**	**0.334**	**ทุกครั้ง**
8	ท่านทิ้งขยะทั่วไป (ขยะที่ย่อยสลายได้ตามธรรมชาติ เช่น เศษพืชผัก เศษอาหาร เปลือกผลไม้ และมูลฝอยต่างๆ) ลงในถังขยะสีเขียว	5 (1.7)	13 (4.3)	134 (44.7)	2 (0.7)	8 (2.7)	138 (46.0)	300 (100.0)	1.88	0.388	ทุกครั้ง
9	ท่านทิ้งขยะ Recycle (ขยะที่ไม่ปนเปื้อนสารเคมี และนำกลับไปผ่านขบวนการผลิตเพื่อกลับนำมาใช้ได้ใหม่ เช่น เศษกระดาษ เศษแก้ว กระป๋องพลาสติก เศษเหล็ก) ลงในถังขยะสีเหลือง	9 (3.0)	9 (3.0)	134 (44.7)	5 (1.7)	7 (2.3)	136 (45.3)	300 (100.0)	1.85	0.468	ทุกครั้ง
10	ท่านทิ้งขยะควบคุมพิเศษ (ขยะที่ปนเปื้อนสารเคมีหรือน้ำมัน ซึ่งต้องควบคุมก่อนทำลาย เช่น ถ่าน ไฟฉายเก่า หลอดไฟนีออน แบตเตอรี่เก่า ถังบรรจุสารเคมี โฟม) ลงในถังขยะสีฟ้า	10 (3.3)	21 (7.0)	121 (40.3)	1 (0.3)	3 (1.0)	144 (48.0)	300 (100.0)	1.85	0.451	ทุกครั้ง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อ	การปฏิบัติตามนโยบาย	งานด้านปฏิบัติการ			งานด้านบำรุงรักษา			รวม จำนวน (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย	S.D.	การปฏิบัติ
		ไม่ปฏิบัติ จำนวน (ร้อยละ)	บางครั้ง จำนวน (ร้อยละ)	ทุกครั้ง จำนวน (ร้อยละ)	ไม่ปฏิบัติ จำนวน (ร้อยละ)	บางครั้ง จำนวน (ร้อยละ)	ทุกครั้ง จำนวน (ร้อยละ)				
<u>การใช้น้ำประปาในที่ทำการและโรงงาน</u>									**1.75**	**0.454**	**ทุกครั้ง**
11	เมื่อท่านล้างมือ ท่านปิดก๊อกน้ำขณะฟอกสบู่	5 (1.7)	22 (7.3)	125 (41.7)	9 (3.0)	41 (13.7)	98 (32.7)	300 (100.0)	1.70	0.553	ทุกครั้ง
12	หากท่านพบเห็นท่อแตกรั่วหรือระบบท่อน้ำประปาและสุขภัณฑ์ชำรุด ท่านทำการปิดประตูน้ำ และแจ้งให้หมวดประปาทายโดยด่วน	9 (3.0)	17 (5.7)	126 (42.0)	4 (1.3)	14 (4.7)	130 (43.3)	300 (100.0)	1.81	0.491	ทุกครั้ง
<u>วิธีการปฏิบัติงานการขับขี่ยานพาหนะ</u>									**1.52**	**0.536**	**ทุกครั้ง**
13	ท่านขับขี่ยานพาหนะในเขตที่ทำการเหมืองแม่เมาะบนถนนราดยาง โดยใช้ความเร็วไม่เกิน 60 กิโลเมตรต่อ ชั่วโมง เพื่อลดผลกระทบจากฝุ่น	7 (2.3)	90 (30.0)	55 (18.3)	6 (2.0)	29 (9.7)	113 (37.3)	300 (100.0)	1.52	0.581	ทุกครั้ง
14	ท่านขับขี่ยานพาหนะในเขตที่ทำการเหมืองแม่เมาะบนถนนไม่ราดยาง ต้องใช้ความเร็วไม่เกิน 50 กิโลเมตรต่อ ชั่วโมง เพื่อลดผลกระทบจากฝุ่น	8 (2.7)	89 (29.7)	55 (18.3)	3 (1.0)	40 (13.3)	105 (35.0)	300 (100.0)	1.50	0.570	ทุกครั้ง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อ	การปฏิบัติตามนโยบาย	งานด้านปฏิบัติการ			งานด้านบำรุงรักษา			รวม จำนวน (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย	S.D.	การ ปฏิบัติ
		ไม่ปฏิบัติ จำนวน (ร้อยละ)	บางครั้ง จำนวน (ร้อยละ)	ทุกครั้ง จำนวน (ร้อยละ)	ไม่ปฏิบัติ จำนวน (ร้อยละ)	บางครั้ง จำนวน (ร้อยละ)	ทุกครั้ง จำนวน (ร้อยละ)				
15	ท่านขับขี่ยานพาหนะ โดยปฏิบัติตามเครื่องหมายและกฎจราจรตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดเพื่อลดผลกระทบจากฝุ่น	-	97 (32.3)	55 (18.3)	5 (1.7)	31 (10.3)	112 (37.3)	300 (100.0)	1.54	0.532	ทุกครั้ง
<u>วิธีการปฏิบัติงานการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับรถยนต์</u>									**1.58**	**0.502**	**ทุกครั้ง**
16	ท่านปฏิบัติตามคู่มือการใช้รถยนต์ของบริษัทผู้ผลิต	15 (5.0)	70 (23.3)	67 (22.3	-	42 (14.0)	106 (35.3)	300 (100.0)	1.53	0.592	ทุกครั้ง
17	ขณะที่ท่านขับรถยนต์ท่านใช้เกียร์เหมาะสมกับความเร็วและรอบเครื่องยนต์	11 (3.7)	71 (23.7)	70 (23.3)	-	41 (13.7)	107 (35.7)	300 (100.0)	1.55	0.567	ทุกครั้ง
18	เพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจากยานพาหนะท่านปฏิบัติตามกฎจราจรและกฎระเบียบในพื้นที่	2 (0.7)	62 (20.7)	88 (29.3)	-	37 (12.3)	111 (37.0)	300 (100.0)	1.66	0.489	ทุกครั้ง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อ	การปฏิบัติตามนโยบาย	งานด้านปฏิบัติการ			งานด้านบำรุงรักษา			รวม จำนวน (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย	S.D.	การปฏิบัติ
		ไม่ปฏิบัติ จำนวน (ร้อยละ)	บางครั้ง จำนวน (ร้อยละ)	ทุกครั้ง จำนวน (ร้อยละ)	ไม่ปฏิบัติ จำนวน (ร้อยละ)	บางครั้ง จำนวน (ร้อยละ)	ทุกครั้ง จำนวน (ร้อยละ)				
<u>วิธีการปฏิบัติงานการใช้ไฟฟ้าในที่ทำการและโรงงาน</u>									**1.69**	**0.423**	ทุกครั้ง
19	ท่านทำการเปิดปิดไฟฟ้าแสงสว่าง ตามวิธีการปฏิบัติงานการใช้พลังงานไฟฟ้าในที่ทำการและโรงงาน	4 (1.3)	39 (13.0)	109 (36.3)	1 (0.3)	42 (14.0)	105 (35.0)	300 (100.0)	1.70	0.495	ทุกครั้ง
20	ท่านทำการเปิดปิดเครื่องปรับอากาศ ตามวิธีการปฏิบัติงานการใช้พลังงานไฟฟ้าในที่ทำการและโรงงาน	7 (2.3)	41 (13.7)	104 (34.7)	1 (0.3)	40 (13.3)	107 (35.7)	300 (100.0)	1.68	0.523	ทุกครั้ง
รวม									**1.66**	**0.224**	**ทุกครั้ง**

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตอนที่ 4 การทดสอบสมมุติฐานกลุ่มตัวอย่างของผู้ปฏิบัติงานฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะ

การทดสอบสมมุติฐานกลุ่มตัวอย่างของผู้ปฏิบัติงานฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะใช้ตัวแปรอิสระ คือ ระยะเวลาที่ทำงานใน กฟผ. (อายุการทำงาน) ระดับการศึกษา ความรู้ความเข้าใจจากการฝึกอบรมเรื่องการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ลักษณะงานที่ทำ และตัวแปรตาม คือ การปฏิบัติตามนโยบายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 ทำการทดสอบสมมุติฐาน ผลการทดสอบสมมุติฐานมีดังนี้

สมมุติฐานข้อที่ 1 ผู้ปฏิบัติงานที่มีอายุการทำงานที่แตกต่างกัน มีการปฏิบัติตามนโยบายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 แตกต่างกัน

การศึกษาการปฏิบัติตามนโยบายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 ของผู้ปฏิบัติงานฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะที่มีอายุการทำงานแตกต่างกัน พบว่าในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติตามนโยบายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 อยู่ในระดับปฏิบัติทุกครั้ง โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุการทำงาน 11-20 ปี มีการปฏิบัติตามนโยบายเคร่งครัดมากที่สุดมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.71 รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุการทำงาน 21 ปีขึ้นไปมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.64 กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุการทำงาน 5-10 ปีมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.62 และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุการทำงานไม่เกิน 5 ปีมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.56 ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การปฏิบัติตามนโยบายด้านการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 ของผู้ปฏิบัติงานฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะ จำแนกตามระยะเวลาที่ทำงานใน กฟผ. (อายุการทำงาน)

ระยะเวลาที่ทำงานใน กฟผ. (อายุการทำงาน)	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.
ไม่เกิน 5 ปี	12	1.56	0.281
5 - 10 ปี	9	1.62	0.175
11 - 20 ปี	105	1.71	0.221
21 ปีขึ้นไป	174	1.64	0.220

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

จากการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างระยะเวลาที่ทำงานใน กฟผ. (อายุการทำงาน) กับการปฏิบัติตามนโยบายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 ของผู้ปฏิบัติงานฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะ โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวแบบ ANOVA ผลการวิเคราะห์พบว่าความแตกต่างของระยะเวลาที่ทำงานใน กฟผ. (อายุการทำงาน) มีผลต่อการปฏิบัติตามนโยบายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05

ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุการทำงาน 11–20 ปี มีการปฏิบัติตามนโยบายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 เคร่งครัดมากกว่ากลุ่มที่ทำงานมานานกว่า 21 ปีขึ้นไป เนื่องจากกลุ่มผู้ปฏิบัติงานที่ทำงานมานานกว่า 21 ปีขึ้นไป มีการศึกษาน้อยอยู่ในระดับประถมศึกษา จำนวน 53 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.7 และอยู่ในระดับมัธยมศึกษา จำนวน 34 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.3 นอกจากนี้ลักษณะงานที่ทำอยู่ในกลุ่มการใช้แรงงานเป็นจำนวนมาก

สำหรับกลุ่มที่มีอายุการทำงานที่เหลือนอกจากที่กล่าวมานั้นมีการปฏิบัติตามนโยบายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 ไม่แตกต่างกัน เพราะผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับเรื่องการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม จึงทำให้เกิดจิตสำนึกในการที่จะปฏิบัติตามนโยบายที่องค์กรได้กำหนดไว้

ดังนั้นสมมุติฐานข้อที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลด้านระยะเวลาที่ทำการใน กฟผ. (อายุการทำงาน) จึงได้รับการยอมรับ ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การปฏิบัติตามนโยบายด้านการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 ของผู้ปฏิบัติงานฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะ ระหว่างระยะเวลาที่ทำงานใน กฟผ. (อายุการทำงาน) ที่แตกต่างกัน

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	0.4368	3	0.1456	2.956	0.033
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	14.5783	296	0.0493		
รวม	**15.0151**	**299**			

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สมมุติฐานข้อที่ 2 **ผู้ปฏิบัติงานที่มีการศึกษาแตกต่างกันมีการปฏิบัติตามนโยบายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 แตกต่างกัน**

การศึกษาการปฏิบัติตามนโยบายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 ของผู้ปฏิบัติงานฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะที่มีการศึกษาแตกต่างกัน พบว่ากลุ่มตัวอย่างไม่ว่าจะมีการศึกษาอยู่ในระดับใด จะมีการปฏิบัติตามนโยบายด้านการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 อยู่ในระดับปฏิบัติทุกครั้ง โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาอยู่ในระดับ ปวช., ปวส. หรือเทียบเท่า มีการปฏิบัติตามนโยบายเคร่งครัดกว่ากลุ่มอื่น ๆ มากที่สุด มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.70 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.66 กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษา มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.64 และกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา มีความเคร่งครัดในการปฏิบัติตามนโยบายน้อยที่สุด มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.58 ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การปฏิบัติตามนโยบายด้านการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 ของผู้ปฏิบัติงานฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.
ประถมศึกษา	53	1.58	0.232
มัธยมศึกษา	34	1.64	0.249
ปวช., ปวส. หรือเทียบเท่า	146	1.70	0.193
ปริญญาตรีขึ้นไป	67	1.66	0.252

จากการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างระดับการศึกษากับการปฏิบัติตามนโยบายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 ของผู้ปฏิบัติงานฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะ โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวแบบ ANOVA ผลการวิเคราะห์พบว่าความแตกต่างด้านระดับการศึกษา มีผลต่อการปฏิบัติตามนโยบายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.01

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ทั้งนี้เพราะกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาอยู่ในระดับ ปวช., ปวส. หรือเทียบเท่า มีการปฏิบัติตามนโยบายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 เคร่งครัดกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา สำหรับกลุ่มอื่นๆ ที่เหลือนอกจากที่กล่าวมานั้น มีการปฏิบัติตามนโยบายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 ไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้เพราะผู้ปฏิบัติงานที่มีการศึกษาต่างกันได้รับความรู้หลากหลายไม่ว่าจากการศึกษา หรือจากประสบการณ์ต่างๆ และการได้รับความรู้จากการเข้ารับการฝึกอบรมเป็นประจำ

ดังนั้นสมมุติฐานข้อที่ 2 ปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา จึงได้รับการยอมรับดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวการปฏิบัติตามนโยบายด้านการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 ของผู้ปฏิบัติงานฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะ จำแนกตามระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน

	Sum of Squares	**df**	**Mean Square**	**F**	**Sig.**
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	0.5860	3	0.1953	4.007	0.008
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	14.4291	296	0.0487		
รวม	**15.0151**	**299**			

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สมมุติฐานข้อที่ 3 **ผู้ปฏิบัติงานที่มีความรู้ความเข้าใจจากการฝึกอบรม เรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน มีการปฏิบัติตามนโยบายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 แตกต่างกัน**

การศึกษาการปฏิบัติตามนโยบายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 ของผู้ปฏิบัติงานฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะที่มีความรู้ความเข้าใจจากการฝึกอบรมเรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน พบว่ากลุ่มตัวอย่างไม่ว่าจะมีความรู้ความเข้าใจจากการฝึกอบรมเรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับใด มีการปฏิบัติตามนโยบายด้านการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 อยู่ในระดับปฏิบัติทุกครั้ง โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ความเข้าใจในระดับดีมาก มีการปฏิบัติตามนโยบายเคร่งครัดกว่ากลุ่มอื่น ๆ มากที่สุดค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.66 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลางค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.65 และกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อย มีความเคร่งครัดในการปฏิบัติตามนโยบายน้อยที่สุดค่าคะเนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.62 จะเห็นได้ว่า ไม่ว่ากลุ่มตัวอย่างจะมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับใด การปฏิบัติตามนโยบายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 ก็ไม่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การปฏิบัติตามนโยบายด้านการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 ของผู้ปฏิบัติงานฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะ จำแนกตามความรู้ความเข้าใจจากการฝึกอบรมเรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อม

ความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อม	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.
มีความรู้ความเข้าใจระดับน้อย	3	1.62	0.275
มีความรู้ความเข้าใจระดับปานกลาง	17	1.65	0.245
มีความรู้ความเข้าใจระดับดีมาก	280	1.66	0.223

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ระหว่างความรู้ความเข้าใจจากการฝึกอบรมเรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อมกับการปฏิบัติตามนโยบายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 ของผู้ปฏิบัติงานฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะโดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวแบบANOVA ผลการวิเคราะห์พบว่าความแตกต่างด้านความรู้ความเข้าใจจากการฝึกอบรมเรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ไม่มีผลต่อการปฏิบัติตามนโยบายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05

ดังนั้นดังนั้นสมมุติฐานข้อที่ 3 ความรู้ความเข้าใจจากการฝึกอบรม เรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อมจึงได้รับการปฏิเสธ ดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การปฏิบัติตามนโยบายด้านการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 ของผู้ปฏิบัติงานฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะ จำแนกตามความรู้ความเข้าใจจากการฝึกอบรมเรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกัน

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	0.0098	2	0.0049	0.097	0.907
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	15.0053	297	0.0505		
รวม	**15.0151**	**299**			

สมมุติฐานข้อที่ 4 ผู้ปฏิบัติงานที่มีลักษณะงานที่ทำแตกต่างกัน มีการปฏิบัติตามนโยบายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 แตกต่างกัน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมุติฐานข้อที่ 4 พบว่าความแตกต่างของลักษณะงานที่ทำมีผลต่อการปฏิบัติตามนโยบายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.01 โดยกลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติงานด้านบำรุงรักษา มีการปฏิบัติตามนโยบายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 เคร่งครัดกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติงานด้านปฏิบัติการ

ดังนั้นสมมุติฐานข้อที่ 4 ปัจจัยด้านลักษณะงานที่ทำ จึงได้รับการยอมรับ ดังตารางที่ 12

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 12 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการปฏิบัติตามนโยบายด้านการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 ของผู้ปฏิบัติงานฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะ กับลักษณะงานที่ทำ

ลักษณะงานที่ทำ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่าสถิติ
งานด้านปฏิบัติการ	152	1.58	0.207	t = -7.122
งานด้านบำรุงรักษา	148	1.75	0.208	Sig. = .0000

ตอนที่ 5 การสัมภาษณ์ผู้บริหารฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะ ประกอบด้วย

1. ผู้จัดการฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะ
2. ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะ – ปฏิบัติการ
3. ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะ – บำรุงรักษา

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะถึงปัญหาที่ผู้ปฏิบัติงานฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะปฏิบัติตามนโยบายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 เนื่องจากมีผู้ปฏิบัติงานฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะไม่ปฏิบัติตามนโยบายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 ผู้บริหารได้ให้ความเห็นเพื่อนำไปกำหนดเป็นนโยบายปรับปรุงระบบมาตรฐาน ISO 14001 ให้มีประสิทธิภาพตามข้อกำหนด ISO 14001 ดังต่อไปนี้

1. ผู้จัดการฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะ ให้ความเห็นว่า เนื่องจากฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะแบ่งสายงานเป็น 2 สายงาน คือ งานด้านปฏิบัติการและงานด้านบำรุงรักษา

งานด้านปฏิบัติการ ทำงานที่เกี่ยวกับการขนส่งถ่านหินโดยระบบสายพาน ควบคุมลานกองถ่านหิน ส่งถ่านหินให้โรงไฟฟ้า ฟื้นฟูสภาพเหมือง ระบายน้ำออกจากบ่อเหมือง ตลอดจนควบคุมความปลอดภัยในระหว่างปฏิบัติงาน ซึ่งงานต่างๆ เหล่านี้เป็นงานที่จะต้องปฏิบัติในภาคสนาม และเป็นงานที่จะต้องทำอย่างต่อเนื่องตลอด 24 ชั่วโมง โดยสับเปลี่ยนหมุนเวียนกันทำงาน แบ่งเป็นรอบระยะเวลา ในวันหนึ่งมี 3 รอบๆ ละ 8 ชั่วโมง

งานด้านบำรุงรักษาเป็นงานที่เกี่ยวกับ วางแผนและการบำรุงรักษาเครื่องจักรกล บำรุงรักษาระบบขนส่งวัสดุ บำรุงรักษาระบบไฟฟ้าและอุปกรณ์โรงงาน ซ่อมหรือผลิตอะไหล่เครื่องจักรกล บำรุงรักษาอาคารและบริเวณเหมืองแม่เมาะ ส่วนใหญ่จะเป็นงานที่ปฏิบัติในโรงงาน

จากการที่มีผู้ปฏิบัติงานบางกลุ่มไม่มีการถือปฏิบัติตามนโยบายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 ตามที่องค์กรได้กำหนดไว้ อาจจะเป็นเพราะไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 จึงมีผลต่อการไม่ปฏิบัติตามนโยบายนั้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

เพราะฉะนั้น จะต้องให้ผู้ที่รับผิดชอบดูแลระบบทำการจัดการอบรมเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานทุกระดับได้มีความรู้ความเข้าใจก่อนที่จะนำไปปฏิบัติ หรือผู้ปฏิบัติงานบางคนอาจจะเกิดความเบื่อหน่ายจากการที่จะต้องเข้ารับการอบรมเพราะถูกบังคับ เมื่อเข้าไปรับการอบรมอาจจะนั่งหลับหรือนั่งคุยกันในห้องอบรม หรืออาจจะเซ็นชื่อในช่วงแรกก่อนเข้าห้องอบรมแล้วออกมาในช่วงพักและไม่เข้ารับการอบรมอีกในช่วงที่สอง ทำให้มีระยะเวลาในการเข้ารับการอบรมไม่ถึง 80 เปอร์เซ็นต์ ของระยะเวลาการฝึกอบรมที่กำหนดไว้ จึงทำให้การรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมตามระบบมาตรฐาน ISO 14001 ได้ไม่เต็ม 100 เปอร์เซ็นต์ และอาจจะมีบางกลุ่มที่ทนอยู่ให้ครบหลักสูตรระยะเวลาการอบรมและทำการทดสอบหลังจากเสร็จสิ้นการฝึกอบรม ทำให้ผลการทดสอบผ่านเกณฑ์คะแนน 50 เปอร์เซ็นต์ ขึ้นไปก็ถือว่าผ่านเกณฑ์เข้ารับการอบรม จากประเด็นปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้จัดการฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะได้ให้ข้อเสนอแนะว่าควรจะมีวิธีดำเนินการปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่ตัวบุคคลและระบบ ดังนี้

1.1 กำหนดจัดการอบรมให้กับผู้ปฏิบัติงานที่มีคะแนนผ่านเกณฑ์ 50 เปอร์เซ็นต์ขึ้นไปแต่ไม่ถึง 80 เปอร์เซ็นต์ เป็นกรณีพิเศษ หรืออาจจะเพิ่มระยะเวลาในการอบรมให้มากขึ้นกว่าเดิม

1.2 ให้มีการประชาสัมพันธ์และจัดอบรมอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ในการทบทวนความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมต่างๆ สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม หากทิ้งช่วงระยะเวลานานเกินไปทำให้ขาดความกระตือรือร้นและหย่อนยาน

1.3 ให้ความรู้เรื่องการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมตามระบบมาตรฐาน ISO 14001 ทุกครั้งที่มีโอกาส เช่น ในการประชุมภายในหน่วยงาน การอบรม หรือควรให้ผู้มีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติเข้าร่วมในการรับรู้ด้วย

1.4 จัดให้มีการดูงานที่ปฏิบัติจริง เพื่อใช้เป็นแบบอย่างที่ดีในการนำไปปฏิบัติในหน่วยงานต่อไป

1.5 เนื่องจากลักษณะงานที่ปฏิบัติและสถานที่ของหน่วยงานไม่เหมือนกัน เพราะฉะนั้นจำเป็นจะต้องมีการศึกษาลักษณะงานก่อนที่จะจัดให้มีการอบรม เพื่อให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

1.6 ปลูกฝังความรู้สึกที่ดี ในเรื่องการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมตามระบบมาตรฐาน ISO 14001 ให้กับผู้ปฏิบัติงานมากที่สุด

1.7 ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลเรื่องระบบมาตรฐาน ISO 14001 หาวิธีการและเสนอแนะในการปลูกจิตสำนึกให้ผู้ปฏิบัติงานระลึกอยู่เสมอ เพราะทุกสิ่งทุกอย่างจะทำได้ขึ้นอยู่กับคนเป็นผู้กระทำ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

1.8 ให้ผู้รับผิดชอบในเขตพื้นที่ช่วยกันสอดส่องดูแลให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมตามระบบมาตรฐาน ISO 14001

1.9 เพื่อให้เกิดการยอมรับที่มีผลในการปฏิบัติ ให้กำหนดเรื่องระบบมาตรฐาน ISO 14001 เป็นหัวข้อสำคัญในการประเมินผลการปฏิบัติงานประจำปีของผู้ปฏิบัติงานทุกคน เพื่อเป็นการจูงใจในการปฏิบัติงาน

1.10 ผู้บริหารในหน่วยงาน จะต้องจัดให้มีการประชุมร่วมกัน เพื่อชี้แจงนโยบายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง เพื่อที่จะเพิ่มจิตใต้สำนึกของผู้ปฏิบัติงานให้มีความรับผิดชอบในการกระทำของตนเอง

ซึ่งข้อเสนอแนะที่จะปรับปรุงแก้ไขดังกล่าวข้างต้น ผู้จัดการฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะจะนำไปหารือกับคณะทำงานที่ดูแลและรับผิดชอบระบบมาตรฐาน ISO 14001 เพื่อร่วมกันหาแนวทางแก้ไขปัญหาต่อไป

2. ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะ-งานด้านปฏิบัติการ ให้ความเห็นว่าเนื่องจากผู้ปฏิบัติงานด้านปฏิบัติการ ทำงานที่เกี่ยวกับการขนส่งถ่านหินโดยระบบสายพาน ควบคุมลานกองถ่านหิน ส่งถ่านหินให้โรงไฟฟ้า ฟื้นฟูสภาพเหมือง ระบายน้ำออกจากบ่อเหมือง ตลอดจนควบคุมความปลอดภัยในระหว่างปฏิบัติงาน ซึ่งงานต่างๆ เหล่านี้เป็นงานที่จะต้องปฏิบัติในภาคสนาม และเป็นงานที่จะต้องทำต่อเนื่องตลอด 24 ชั่วโมง โดยสับเปลี่ยนหมุนเวียนกันทำงานแบ่งเป็นรอบระยะเวลา ในวันหนึ่งมี 3 รอบๆ ละ 8 ชั่วโมง ทำให้เกิดความเครียดในการทำงานถ้าพบกับสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ไม่ดี เช่น อากาศร้อน ฝนตกหนักทำให้ไม่สะดวกในการทำงาน ฯลฯ ผู้ปฏิบัติงานด้านปฏิบัติการส่วนใหญ่จะเป็นผู้ปฏิบัติงานด้านแรงงาน มีการศึกษาน้อย แต่มีอายุการทำงานมานาน ทำให้บางครั้งไม่ปฏิบัติตามนโยบายต่างๆ ที่กำหนดไว้ อาจจะเป็นเพราะการทำงานภาคสนามไม่มีการควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด ผู้ปฏิบัติงานบางคนขาดจิตสำนึกคิดว่าไม่ใช่หน้าที่ ทำงานให้เสร็จไปเป็นวันๆ

ประเด็นต่างๆ ที่กล่าวข้างต้น จำเป็นที่จะต้องให้คณะทำงานที่ดูแลและรับผิดชอบระบบหาวิธีดำเนินการแก้ไข โดยจัดให้มีการฝึกอบรม เพื่อพัฒนาผู้ปฏิบัติงานให้มีความรู้ความเข้าใจและเกิดจิตสำนึกในการที่จะให้เกิดการปฏิบัติต่อผู้ปฏิบัติงานอย่างน้อยปีละ 3 ครั้ง และอาจจะจัดให้มีการไปดูงานนอกสถานที่ ที่มีการนำระบบมาตรฐาน ISO 14001 มาใช้ในการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้ดูงานที่มีการปฏิบัติจริง และถือโอกาสไปพักผ่อน เนื่องจากทำงานอยู่ในหน่วยงานเป็นประจำมาเป็นเวลานาน นอกจากนี้ ผู้ดูระบบควรจัดให้มีการสอดส่องดูแลในหน่วยงานต่างๆ เป็นประจำและทั่วถึงทุกหน่วยงาน เพื่อให้มีการปฏิบัติเกิดขึ้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

3. ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายการผลิตเหมืองแม่เมาะ-งานด้านบำรุงรักษา ให้ความเห็นว่า งานด้านบำรุงรักษาเป็นงานที่เกี่ยวกับ วางแผนและการบำรุงรักษาเครื่องจักรกล บำรุงรักษาระบบขนส่งวัสดุ บำรุงรักษาระบบไฟฟ้าและอุปกรณ์โรงงาน ซ่อมหรือผลิตอะไหล่เครื่องจักรกล บำรุงรักษาอาคารและบริเวณเหมืองแม่เมาะ งานต่างๆ เหล่านี้ส่วนใหญ่ทำในโรงงาน ทำให้ดูแลผู้ปฏิบัติงานได้ทั่วถึง แต่ก็มีบางกลุ่มที่อาจจะมีความเบื่อหน่ายกับงานเนื่องจากถูกบังคับ เช่น ถูกบังคับให้เข้ารับการอบรม ถูกบังคับให้ปฏิบัติตามนโยบาย ฯลฯ ซึ่งโดยทั่วไปคนเราไม่ชอบการที่จะถูกบังคับให้ทำอะไรที่ตัวเองไม่ต้องการที่จะทำ เพราะฉะนั้นหัวหน้าหน่วยงานจะต้องหาวิธีการที่จะชักจูงหรือหาสิ่งที่จูงใจเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ

ประเด็นปัญหาต่างๆ เหล่านี้ ถึงแม้จะเป็นปัญหาของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานบางกลุ่มเพียงไม่ถึง 5 เปอร์เซ็นต์ ของผู้ปฏิบัติงานทั้งหมด แต่ก็อาจจะทำให้ระบบมาตรฐาน ISO 14001 เกิดความล้มเหลวได้เพราะฉะนั้นสิ่งสำคัญที่สุด ผู้ดูแลระบบมาตรฐาน ISO 14001 จะต้องหาวิธีในการจัดการกับผู้ปฏิบัติงานกลุ่มที่เป็นปัญหา ทำอย่างไรจึงจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานดังกล่าวเกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อมตามระบบมาตรฐาน ISO 14001 เป็นกรณีพิเศษ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved